

Hankkeen perustelut pääpiirteittäin

Yleiskuvaus

Kaivospiirihakemuksen tarkoituksena on saada tuotannon piiriin haettavan Teerisuon kaivospiirin alueella sijaitsevat alumiinirikkaat anortosiittiesiintymät vuorivillan valmistuksen raaka-aineeksi.

Louhinta

Louhintamenetelmänä käytetään avolouhintaa. Suunnitellun avolouhoksen pinta-ala on 5,73 ha. Louhoksen dimensiot ovat: pituus 550 m ja leveys suurimmillaan 120 m. Ylimmän tason z- korkeus on +90 m ja pohjataso korkeus + 75 m. Louhintatasojen väli on 15 m. Turvatasanteen leveys on 5 m.

Louhintamäärä

Laskennallinen louhintamäärä on + 75 m tasoon laskettuna 2,67 miljoonaa tonnia alumiinipitoista teollisuuskiveä (anortosiittimalmi) ja 675 000 tonnia sivukiveä (anortosiittigabroa, gabroa ja diabaasia). Kokonaislouhintamäärä on 3,34 miljoonaa tonnia. Anortosiittimalmin ja sivukiven suhde on 80:20 tonnimääristä laskettuna. Malmin rajana on käytetty Al₂O₃-pitoisuutta, jonka raja-arvo on vähintään 28 %. Reservilaskelmassa ei ole otettu huomioon mahdollista kallionpinnan tason ja + 75 m tason välisen turvataso poislouhintaa, jossa yhtenäisen rintauksen korkeus jäisi 30 metriin.

Sivukiven hyötykäyttö

Sivukivien (gabro ja diabaasi) käyttömahdollisuutta vuorivillan raaka-aineena selvitetään hakijayhtiössä. Todennäköisesti niitä tullaan käyttämään tulevaisuudessa vuorivillan raaka-aineena niiden suhteellisen korkean alumiinipitoisuuden ansiosta. Joutsenenlammen kaivospiirissä vastaavia kiviä on käytetty varastokenttien, louhosalueen teiden ja tukipenkereiden rakentamisen ohella myös kalliomurskeena yhdyskuntatekniseen rakentamiseen.

Myös Teerisuon kaivospiirin sivukivistä voidaan valmistaa kalliomurskeita.

Haettavan kaivospiirin louhoksen reunoille tullaan tarvittaessa rakentamaan maanpoiston luiskaa vasten sivukivistä tukipengerrys, joka estää maamassojen valumisen louhokseen. Sivukivilouheesta rakennetaan tarvittaessa tukipenkereitä, läjitettyjen massojen sitomiseksi, myös maanläjitysalueille. Kivivarastokentät ja louhosalueen tiet rakennetaan sivukivilouheesta.

Maanpoisto

Suunnitellun avolouhoksen alueelta tehtävää maanpoistoa ja tarvittavan läjitysalueen tilavuutta laskettaessa maapeitteen keskimääräisenä vahvuutena on käytetty 3,2 m. 6,6 hehtaarin alueelta maita poistetaan noin 211 000 m³ ja ne läjitetään kaivospiirin luoteis- (3 ha, täyttök korkeus 4,2 m) ja koillisosaan (2,86 ha, täyttök korkeus 3 m).

Maanläjitysmassoja käytetään maisemointiin, kun kaivostoiminta loppuu.

Vesien hallinta

Avolouhoksen kuivanapitovedet pumpataan selkeytysaltaan kautta avo-ojaa pitkin haetun kaivospiirin itäpuolella sijaitsevaan Ahvenuslampeen. Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy on Paroc Oy Ab:n toimeksiannosta vuodesta 1998 saakka tarkkaillut kuivanapito-, pinta- ja pohjavesien laatua Joutsenenlammen kaivospiirissä. Tarkkailuraporttien mukaan louhosvesien ympäristövaikutus on jäänyt vähäiseksi.

Kivivarastoalue

Murskattujen ja seulottujen kivituohteiden varastoalueeksi on käyttösuunnitelmassa varattu 4,78 ha suuruinen alue haetun kaivospiirin kaakkoisosassa.

Toimenpiteiden aikataulu

Yhtiö hakee ympäristölupaa heti kaivospiirimääräyksen jälkeen. Kaivostyö tulee olemaan pienimuotoista ainakin niin kauan kuin kaivostyö on taloudellisempaa keskittää Joutsenenlammen kaivospiiriin.

Muuta huomioitavaa

Teerisuon anortosiittiesiintymä 2,7 miljoonan tonnin varantoineen on Paroc Oy Ab:lle ensisijaisen tärkeä kaivoskivennäisreservi.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Lapinlahden kunta

Lapinlahden kunnan antamaan lausuntoon viitattiin jo päätöksen kohdissa esteettömyystodistus ja kaavatilanne. Tämän lisäksi kunnanhallitus toteaa seuraavaa:

Kaivospiirin rajasta noin 500 m etäisyydellä sijaitsee Lapinlahden Ilmailijat ry:n ultrakevyiden koneiden lentopaikka (kiitorata).

Kaivostoiminnan aiheuttama liikennehaitta on hoidettava siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa asuinympäristölle. Liikennöinti ei saa myöskään vaarantaa liikenneturvallisuutta.

Pohjois-Savon ELY-keskus

" Hakemusalueella ei ole suojeluvaroja. Ympäristöhallinnon tietojärjestelmissä ei ole tietoa uhanalaisista lajeista hankealueelta. Aivan hankealueen vierestä, Ahvenuslammen eteläpuolelta on kuitenkin tehty havainto liito-oravasta. Hakemusasiakirjoissa ei ollut mukana luontoselvitystä. Luontoselvitys tulee tehdä ympäristöluvan yhteydessä, jotta hankkeen vaikutukset alueen luontoarvoihin voidaan arvioida.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa hankealue ja sen eteläpuolella oleva kaivosalue on merkitty kaavamerkinnällä EK (malmipotentialinen alue) 24.801 Joutsenlampi. Alueen ympärillä on suojavyöhykemerkit (SV21.810). Suojavyöhykkeen suunnittelumääräyksen mukaan ' Suunniteltaessa alueen käyttöä on huomioitava kaivostoiminnasta aiheutuvat ympäristölliset haittatekijät sekä alueella oleva onnettomuusvaara. Suunniteltaessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille ja toiminnanharjoittajille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen'. Kaavamääräys ja merkintä tulee ottaa huomioon päätöstä annettaessa.

Hankkeen liikennejärjestelyihin liittyen Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole asiasta lausuttavaa."

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Juhani Karhunen

Mielipiteessä kysytään, olisiko mahdollista tarkistaa/muuttaa läjitysalueen B alapuolella olevaa kaivospiirin rajaa? Mielipiteessä on esitetty kysymyksiä lunastuksesta, arvostuksesta ja suoritettavista korvauksista. Tieoikeudesta mielipiteessä todetaan, että suunnitelman mukaan läjitysalueet vaikeuttavat ja itse asiassa katkaisevat kulkemisen metsässä läjitysalue B:n itäpuolelta metsän länsipuolelle (läjitysalue A). Tiet ym. kulkumahdollisuudet Kukkura-tilaan liittyen toivotaan turvattavan.

Vesien hallinnasta mielipiteessä on todettu seuraavaa:

" Louhinnan ja murskauksen yhteydessä käytettävä ja syntyvät kaivosvedet on suunnitelman mukaan tarkoitus pumpata/ohjata alueen läheisyydessä olevaan Ahvenuslampeen. Tässä yhteydessä tulisi huomioida, etteivät juoksettavat vesimäärät aiheuttaisi Kukkura Rn:o 402-412-240-0 -tilalle (pelto, metsä) tulvaongelmia. Myös läjitysalueilta kertyvät sulamisvedet ja mahdolliset valumat, virtaavan veden mukanaan kuljettamat ja tuomat mahdolliset maa-ainekset tulisi huomioida ja käsitellä siten, ettei niistä aiheudu Kukkuran-tilalle vahinkoa/ongelmia. Myös vaikutukset Lammakkeenjokeen ja Lapinlahti -järveen tulisi huomioida ja minimoida (vesistön rehevöityminen, happikato). Veden tilaa tulisi tarkkailla säännöllisesti koko kaivostoiminnan ajan.

Olisiko mahdollista Ahvenuslammesta lähtevää ojaa ruopata/tehdä kunnostusojitus. Sillä joka kevät ja jopa kesällä rankkasateiden aikaan ko. oja tulvii ja siinä olevat vedet virtaavat tielle sekä muualle metsämaastoon. Mahdollisista suuremmista juoksutuksista (poikkeusolot) tai muista muutoksista olisi hyvä tiedottaa niin maanomistajia kuin Lapinlahti -järven ranta-asukkaitakin."

Hakijan vastine

Lapinlahden kunta

Hakijalla ei ole huomautettavaa annetusta lausunnosta.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Hakijalla ei ole huomautettavaa annetusta lausunnosta.

Juhani Karhunen

Hakijayhtiö toteaa vastineessaan kaivospiirin koosta, että yhtiö on valmis vähäisiin kaivospiirialueen rajojen tarkistuksiin kaivospiiritoimituksen yhteydessä.

Mielipiteessä kysyttiin lunastuksesta, arvostuksesta ja korvauksista. Hakijayhtiö on vastineessaan esittänyt suoria lainauksia kaivoslaeista (503/1965 ja 621/2011), joiden perusteella kyseiset asiat käsitellään. Korvauksiin liittyvät asiat käsitellään kaivospiiritoimituksessa. Hakijayhtiö toteaa, että puustoa poistetaan vain niiltä alueilta, joilta se on välttämätöntä.

Tieoikeuskysymykseen hakijayhtiö toteaa vastineessaan, että kulkeminen tilan (Kukkura, 240-0) itäpuolelta kaivospiirin länsipuolelle turvataan jättämällä läjitysalueiden A ja B pohjoispuolelle riittävän leveä kulkuväylä kyseisen tilan alueella.

Vesien hallinnasta hakijayhtiö toteaa seuraavaa:

" Kaivosvesien poistosuunnitelma on alustava suunnitelma joka perustuu siihen, että purkuvesistö on sama kuin nykyisessä toiminnassa olevassa Joutsenenlammen kaivospiirissä. Käsitely kaivosvesien poisjohtamisesta, hallinnasta, laadun- ja vaikutusten seurannasta tarkennetaan yhteistyössä viranomaisten ja maanomistajien kanssa ennen kuin veden pumppaukset alkavat. Paroc Oy Ab:n tavoitteena on ympäristöhaittojen minimointi kaikissa olosuhteissa. Tiedottaminen mahdollisista poikkeustilanteista on osa ympäristöhaittojen minimointia."

Kaivosviranomaisen antamat lupamääräykset

Lupamääräys 1

Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava hyvissä ajoin suunnitelluista toimenpiteistä Pohjois-Savon ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla.

Lupamääräys 2

a) Kaivosviranomaisen tulee kaivosoikeutta koskevassa ilmoituksessa (kaivoskirjassa) määräämään, että kaivosoikeuden haltijan tulee ryhtyä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön, kymmenen (10) vuoden pituisen määräajan kuluessa kaivospiirin määräämisestä lukien uhalla, että kaivosoikeus voidaan kaivoslain 50 §:n mukaisessa menettelyssä julistaa menetetyksi.

b) Kaivosoikeuden haltijan tulee kaivosasetuksen (663/1965) 22 §:n mukaisesti ilmoittaa kaivostyön aloittamisesta kaivosviranomaiselle.

c) Kaivospiirimääräyksen perusteella suoritettavaan kaivospiiritoimitukseen sovelletaan, mitä kumottavan lain 27-38 §:ssä säädetään. Kumottavan lain nojalla annettu kaivosoikeus jää voimaan kaivospiirimääräyksessä ja kaivoskirjassa mainituilla ehdoilla. Kaivosoikeuteen sovelletaan edelleen, mitä kumottavan lain 44 ja 45 §:ssä säädetään, sekä kaivospiiriin ja sen apualueeseen, mitä kumottavan lain 22 §:ssä säädetään. Kaivospiirimaksun vuotuinen suuruus on 50 euroa hehtaarilta. Jos kaivosmineraalin taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ovat oleellisesti muuttuneet, asianosaisella on oikeus vaatia kaivosviranomaista tarkistamaan kaivosoikeudesta kalenterivuodelta maksetun louhimismaksun suuruus. Kaivosviranomaisen on tällöin otettava huomioon kaivosmineraalien taloudelliseen arvoon vaikuttavat perusteet ja asianosaisten asiassa tekemä sopimus.

Lupamääräys 3

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 6, 17, 18, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 97, 101 §:ssä sekä 11, 13 ja 15 luvuissa säädetään.

Lupamääräys 4

Kaivosoikeuden nojalla tapahtuvaan toimintaan sovelletaan lisäksi vastaavasti, mitä kaivoslain (621/2011) 171 ja 172 §:ssä säädetään.

Tiedoksi kaivospiiriä koskevista myöhemmin annettavista määräyksistä

Vakuuden asettaminen kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiens mukaisesti

Kaivoslain (621/2011) 108-111 §:ien mukaan kaivosviranomaisen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle.

Vakuus asetetaan kaivostoiminnan lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden suorittamista varten. Kaivoslain mukainen vakuus liittyy yleisesti maisemoinnin ja kunnostamisen turvaamiseen sekä kaivosturvallisuuden varmistamiseen. Tässä ei siis ole kyse ympäristönsuojelulain mukaisesta vakuudesta, joka koskee kaivoksen

jätealueiden hoitoa.

Vakuuden suuruuden arvioimisen kannalta olennaiset säännökset ovat kaivoslain (621/2011) 143, 144 ja 150 §:t. Vakuutta arvioitaessa on otettava huomioon, että lopettamis- ja jälkitoimenpiteiden lopulliset kustannukset konkretisoituvat vasta kaivostoiminnan loppumisen yhteydessä.

Annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 181 §:n siirtymäsäännöksiens mukaisesti

Kaivosviranomaisen on myös viimeistään kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset noudattaen vastaavasti, mitä tämän lain 52 §:n 3 momentissa ja 125 §:ssä säädetään, sekä asetettava määräysten tarkistusväli noudattaen, mitä tarkistusvälin asettamisesta tämän lain 62 §:n 2 momentissa ja 127 §:n 2 momentissa säädetään. Jollei määräys ole välttämätön kaivosturvallisuuden tai tärkeän yleisen edun kannalta, se ei saa sanottavasti vähentää kaivoshankkeesta saatavaa hyötyä. Määräyksen antamista koskevan päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä tämän lain 37–40 ja 42 §:ssä säädetään kaivoslupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä tämän lain 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta.

Kaivosviranomaisen ennakkotiedonanto

Kaivosviranomainen tulee määräämään hankkeelle vakuuden suuruuden erikseen kaivospiirimääräyksen lisäksi annettavalla päätöksellä.

Kaivosviranomainen tulee antamaan määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi kaivospiirimääräyksen lisäksi erikseen annettavalla päätöksellä.

Molemmat päätökset annetaan viimeistään 30.6.2014 mennessä.

Tiedonanto kaivospiirimääräyksen voimassaolon jatkamisesta

Kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus on toimitettava lupaviranomaiselle 2 kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä asetuksen (391/2012) 27 §:n mukaisesti.

Perustelut lupamääräyksille

Lupamääräys 1

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista. (503/1965)

Lupamääräys 2

a) Kaivoslain 50 §:n perusteella kaivoskirjassa tulee antaa vähintään viiden ja enintään kymmenen vuoden pituinen määräaika kaivospiirin määrittämisestä lukien, jonka aikana kaivosoikeuden haltijan on ryhdyttävä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön. Kun otetaan huomioon, että varsinaiseen kaivostyöhön ryhtyminen edellyttää usean eri lain perusteella saatavan luvan myöntämistä, ei asetettavaa määräaika voida pitää kohtuuttoman pitkänä. (503/1965)

b) Kaivosasetuksen 22 §:n mukaan kaivostyön harjoittajan on ennen kaivoslain 56 §:ssä tarkoitetun työn aloittamista tai lopettamista ilmoitettava siitä kaivosviranomaiselle. (503/1965 ja kaivosasetus 663/1965)

c) Kaivoslain (621/2011) 181 §:n mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Lupamääräykset 3 ja 4

Kaivoslain (621/2011) 181 §:n 3 momentin ja 182 §:n 1 ja 3 momenttien mukaiset siirtymäsäännökset koskien kaivostoimintaan sovellettavia säännöksiä.

Päätöksen perustelut

Kaivoslain edellytykset

Hakijan esittämä kaivospiirihakemus ja sen täydennykset täyttävät kaivoslain (503/1965) 22 §:ssä ja 23a §:ssä edellytetyt vaatimukset eikä haetulla alueella ole Lapinlahden kunnan lausunnon perusteella kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 3-9 kohdan mukaisia valtauksen esteitä.

Hakijan esittämä selvitys tutkimustöistä ja niiden tuloksista osoittaa, että haetulla alueella on kaivoskivennäisiä niin runsaasti ja siinä muodossa, että esiintymää voidaan hyödyntää. Malmiesiintymän rakenne tunnetaan hyvin. Hakijan esittämä käyttösuunnitelma täyttää kaivoslain 23 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimukset.

Kaivospiirin alueesta

Hakijan esittämää kaivospiirin aluetta voidaan pitää perusteltuna kaivoslain 22 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon ottaen esiintymän laatu, laajuus ja alueelle suunnitellut toiminnot.

Kaivoshankkeen tarkastelu perustuu kaivoslain 4 §:n mukaiseen esiintymän sijaintiin ja hyödynnettävyyteen. Kaivosviranomaisen katsoo, että hakijayhtiö on riittävästi perustanut kaivospiirin alueen suunnittelun selostuksessa esitetyn mukaisesti.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47-49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvuissa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että kaivosviranomaisen on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännösten vastaista.

Ympäristönsuojelulain määräykset

Kaivosviranomaisen katsotaan ympäristölliset toimenpiteet tulevat käsitellyksi ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisessa ympäristöluvassa, jota hakijayhtiö aikoo hakea saatuaan kaivospiiripäätöksen.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaivosviranomaisen katsotaan hankkeesta annetut lausunnot ja mielipiteet tulleen huomioiduksi kaivospiiriä koskevilla lupamääräyksissä, hakijan antamassa vastineessa sekä seuraavassa kohdassa esitetyissä yksilöidyissä vaatimuksissa, jotka hakijayhtiön on otettava huomioon kaivostoiminnan suunnittelussa ja kaivostoiminnassa.

Annettuun mielipiteeseen viitaten, kaivosviranomaisen toteaa, että maanomistajien on mahdollista neuvotella hakijayhtiön kanssa korvauksista ja muista seikoista myös kaivospiiritoimituksen aikana. Kaivospiiritoimituksen toimitusmiehet antavat tältä osin tarkempia ohjeita ja määräaikoja.

Kaivospiirimaksuista ja louhimismaksusta löytyy lisätietoja päätösasiakirjasta (katso päätöksen kohta, lisätietoja maanomistajille).

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Kaivospiirihakemuksen käsittelyyn liittyvässä kuulemisessa esiin tulleet yksilöidyt vaatimukset ovat seuraavat:

1. Pohjois-Savon ELY-keskus

Hakijayhtiön tulee tehdä luontoselvitys ympäristöluvan yhteydessä, jotta hankkeen vaikutukset alueen luontoarvoihin voidaan arvioida.

2. Juhani Karhunen

Kaivosviranomaisen toteaa, että mielipiteessä esitetyt seikat ja kysymykset käsitellään kaivoslakeihin pohjautuen. Osa kysymyksistä ratkaistaan kaivospiiritoimituksessa. (katso myös päätös, lisätietoja maanomistajille)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **23.8.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttala-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Kuopion hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Puijonkatu 29 A, 2 krs, Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42500 (vaihde)

Faksi: 029 56 42501

Asiakaspalvelu: 029 56 42500